

ŠTATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega višanja cen, potrebuje li uveljavljanje. Skušajte imeti 1110 E. 72nd St. New York 28, N. Y.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 36 NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 21, 1944 — PONEDELJEK, 21. FEBRUARJA, 1944 VOLUME LII. LETNIK LII.

VELIKA ZMAGA NA PACIFIKU

Največja zračna armada, ki je bila še kdaj poslana na matičnih ladjah proti kakemu izbranemu kraju, je zadala uničujoč udarec veliki japonski vojni luki na Truku.

V dvodnevni napadih v sredo in četrtek so ameriški letalci potopili 19 ladij, med njimi eno bojno ladjo; so uničili 201 aeroplan in so bombardirali sovrane zakope in letališča.

To je sporečil vrhovni poveljnik ameriškega pacifiškega brodovja admiral Chester W. Nimitz, ki v svojem poročilu dodaja, da je bilo poleg tega še poškodovanih v več ladij in mogoče še potopljenih sedem nadaljnjih ladij.

Drugi dan napada ni bilo v zraku nobenega japonskega aeroplana.

Ameriške izgube so bile izvanredno majhne, namreč samo 17 aeroplanov, toda niti ena ladja ni bila izgubljena. Ena ladja je bila sicer zadeta, toda poškodba je neznatna.

Operacija proti Truku so bile uničevalne in je bila mogočna trdnjava, ki so jo splošno smatrali za nepremagljivo, po napadu bila v plamenih.

Admiral Nimitz, ki je zelo kratkoročen, je o tej veliki zadevi poslal nenavadno dolgo poročilo, kar pomeni, da je moral biti zmaga v resnici ena največjih.

Izd dvodnevne bitke je naslednji:

Izmed 201 uničenih aeroplanov jih je bilo 127 izstreljenih v zračni bitki in na letališču jih je bilo poškodovanih nad 50. Potopljenih je bilo 19 ladij in mogoče še nadaljnjih sedem.

Proti tem sovražnim izgubam imajo Amerikanci nasled-

nje izgube: 17 aeroplanov in ena ladja poškodovana.

Kolikar je znano, so med potopljenimi ladjami dve lahki križarki, trije rušilci in 8 tovrstnih parnikov. Med ladjami, ki so "mogoče" bile potopljene, so ena oklopna, ena križarka ali rušilec, dva tankarja in štiri tovrstni parniki.

"Pacifiško brodovje je na Truku vrnilo obisk, ki ga je napravilo japonsko brodovje v Pearl Harborju 7. decembra, 1941 ter je deloma poravnalo dolg," pravi admiral Nimitz v svojem poročilu.

Napad prvega dne je bil tako uspešen, da je bil Truk drugi dan, ko so se aeroplani zopet vrnili, skoro brez moči, kajti noben sovražni aeroplan ni priletel nasproti in le nekaj protizračnih topov je odgovarjalo. Truk je bil zakrit v oblake dima.

Pristanišča na otokih in letališča so bila bombardirana in zelo poškodovana.

Boji se nadaljujejo na Eniwetok atollu, kjer je bil zavzet otok Engebi in nekaj manjših otokov v koralnem otočju.

Na vse te velike ameriške uspehe na Truku odgovarja tokijski radio, da se japonska vojna mornarica drži v rezervi, da se sedaj še noče spustiti v boj s sovražnim brodovjem in da bo vendarlo na pravi čas in bo tedaj uničila ameriško brodovje.

RUSI ZOPET NAPREDOVALI 10 MILJ

Rdeča armada je na Severni fronti večer napredovala 10 milj ter se približala važnemu železniškemu križišču Dnu na 29 milj. Dno je zadnja nemška močna trdnjava na cesti do Pskova.

Na severovzhodu so Rusi od Pskova oddaljeni še 55 milj ter so na tem kraju napredovali 10 milj in osvobodili 118 mest, trgov in vasi.

Moskovski radio naznanja, da Nemci na svojem begu pušajo za seboj velikanske množine vojnega materiala. Na enem samem kraju so Rusi zaplenili 50 topov in mnogo trakov, naloženih z vojnim materijalom.

Največje uspehe so večer imeli Rusi zapadno od Staraje Russe, ki so jo zavzeli v petek. Pri tem so osvobodili nad sto obljubljenih krajev.

Molek odstopil kot urednik "Prosvete"

Ivan Molek, ki je bil dolgo vrsto let urednik "Prosvete", glasila SNPJ, je odstopil, ker se njegove politične smernice niso strinjale z mnenjem odbora in velike večine članov Jednote.

Radi narodnega praznika Washingtonovega dne, ne izide jutri "Glas Naroda", prihodnja številka izide v sredo, dne 23. februarja. Uprava.

Dušan Simović pozval vse Jugoslovane, da podpirajo Tita

London, 19. feb. — General Dušan Simović, ki je vodil v letu 1941 prevrat, ki je strmoglavil vladno Princa Pavla v Jugoslaviji, je danes po radiju pozval Jugoslovane doma in na tujem, naj strnejo svoje sile v skupnem boju proti sovražniku in prenehajo z medsebojnim vojevanjem.

Po dveh letih molčanja je Simović prišel v javnost z apelom, naj se vsi resnični patriote pridružijo Titu (Josipu Brozu) in njegovi Osvobodilni vojski.

Bivši ministrski predsednik Jugoslavije je tudi dejal, da mora biti sedaj vsem rodoljubom prva skrb zmaga nad skupnim sovražnikom, ker neprijetno je Titovega gibanja, katerega ljudstvo danes podpira, ali pa delovanje proti njemu, pomeni kot direktno sodelovanje s sovražnikom in delovanje proti zaveznikom.

Simović je tekom svojega poziva poudaril, da se je po daljšem molku odločil, da mora z ozirom na sedanjo situacijo v domovini spregovoriti besedo v prilogi sprave med brati, kajti ako se notranja nasprotnost ne poležejo obstaja nevarnost popolnega izničenja naroda sprčo sovražnih aktivnosti in medsebojnega bratskega pobijanja. Narod, je dejal, se mora odločiti za združitev k enemu cilju.

Očividno namiguje na vladno v Kairu in Mihajlovičeve sile v Jugoslaviji, je general dejal, "do so v domovini in na tujem še vedno posamezniki, ki ogrožajo naravno razvite položaja in dogodkov, ter s tem hote ali ne hote pripravljajo pot novim katastrofom nad narodom."

"Lokalni šovinizem in komitacija je kakor samomor v teh dneh, ko je sam nadaljni obstoj odvisen od slege in medsebojnega znanja ter vzpostavitve skupne fronte za obrambo naših narodnih interesov in zagotovitve bodočnosti naše dežele, in ko si celo veliki narodi prizadevajo, da se doseže nove in močnejše zveze narodov," je dejal Simović.

"Spricho tega," je nadaljeval, "je skoro neverjetno, da bi se našel kdo, razen izdajnikov, ki bi ovirali sramno borbo za osvobodjenje, katero vodi danes naše ljudstvo."

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

Pripomni je tudi, da se vsi sili clo denuncira in direktno ovira gibanje ljudstev ter njegove uspehe, kar je šlo očitno na rovaš kraljeve vlade, ki je javno napadala Titovo gibanje osvobojenja.

POLJSKE ČETE SE BORE Z ZAVEZNIKI NA ITALIJANSKEM

Alžir, 16. feb. — Poljski vojaški prostovoljci 2. zbra, ki so pod poveljstvom generala Vladislava Andersa, ki je bil dve leti zaprt v Sovjetski uniji in je potem organiziral poljsko armado tamkaj, se bore na strani zaveznikov v Italiji, kakor je bilo naznanjeno preteklo sredo.

Poljski vojaški zbor sestoj iz Karpatske divizije, ki se je borila v Tobruku, v Libiji in iz Kresowe divizije, katere je bila reorganizirana na Srednjem Vzhodu.

V nanovo organiziranem in moderno opremljenem ter dobro oboroženem zboru so tudi Poljaki, ki so v letu 1942 prišli iz Rusije, ker se niso hoteli boriti na strani rdeče armade. Angleži so dali tem prostovoljcem priliko, da so se pozdravili in popravili ter izvežbali. Nastanjeni so bili v Iraku in zdaj so bili prepeljani na italijansko fronto.

Opazovalci menijo, da je značilno, ker so stopile v boj na strani zaveznikov v Italiji poljske čete, sedaj, ko je na poljski fronti problem rusko-poljskih mej.

Poleg Poljakov so dozdej bili poslani na italijansko fronto tudi Francozi, kar bi značilo, da se zavezniki na italijanski fronti vežbajo ter pripravljajo za evropsko invazijo, ki bo zavzemala široko črto in bo potrebno imeti na razpolago prostovoljne brigade iz raznih podjarmljenih dežel. Takega mnenja so nekateri vojniki opazovali doma, ki vidijo v sedanjih italijanskih operacijah predpriprave in vajo za splošno invazijo kontinenta.

BOJI OB SOČI

London, 18. feb. — Jugoslovanski partizani so udarili s svojimi silami preko soškega brega in so nabili Nemce pri znanem Kobaridu, ki je v italijanski vojni zgodovini zapisan tako temeljito, da je ime "Caporetto" poznano slednjemu Italijanu.

Titovo poročilo pravi, da so osvobodilne čete pometle Nemce s skoro člega južnega dela slovenske zemlje v tem sektorju sovražnik drži le še dve mesti. (Poročilo ne podaja imen teh dveh mest.)

Radijsko poročilo o bojih na primorski zemlji navaja, da so tu v bojih edince 30. divizije Patrijotov, ki so prekoračile reko Sočo med Gorico in Tolminom ter zavzele desni breg te reke, ki je igralec tekoma zadnje svetovne vojne veliko vlogo v bitkah na italijansko-avstrijski fronti. Tolmin leži kakih deset milj južnovzhodno od Kobarida in Gorica pa okrog dvajset milj nižje ob toku Soče.

Medtem, ko so bili zaznava ti uspehi, pa so partizanske sile v severnem delu Dalmacije morale prepustiti Nemcem Bugojno, katero so vzeli pred nekaj dnevi, pa jim ni kazalo iz strateških vzrokov držati tega mesta.

O nadaljnjih bojih v Primorju ni bilo natančnih poročil čez teden, pač pa je bilo rečeno, da se bojevanje v tem predelju nadaljuje.

NAZNANILO
Stara zaloga zemljevidov (Atlasov) je poila. Novo zalogo bomo prejeli okrog 15. MARCA. Val tisti, ki so jih naročili, prosimo, da malo potrpe.

Kužarna "Glas Naroda"

Vesti

Poročilo urada za tujezemsko lastnino

Washington. — Kot je zadnjič poročal Leo T. Crowley, načelnik urada za tujezemsko lastnino, je ta urad zasegel lastnino, katere vrednost znaša \$375.000.000 in k temu je priključiti še 41.000 patentov in aplikacij za patente. Mnoga podjetja, ki so sedaj pod kontrolo omenjenega zveznega urada, proizvajajo razne za vojno potrebne predmete, kot kirurške in druge slične instrumente, električne aparate, raznotera barvila, orodje, fotografske potrebščine in druge stvari. Uprava pri proizvodnji v takih tujih podjetjih je kolikor mogoče ameriška.

Razprava glede nove poštne predloge

Washington. — Ameriška unija za civilne svoboščine je s svojim prizadevanjem zadržala sprejetje predloge po kateri bi bilo prepovedano poštno razpošiljanje vsake tiskovine, ki bi širila "versko ter plemensko sovraštvo in nestrpnost". Unija je sicer dejala, da se zadeva na prvi pogled zdi celo koristna toda ako pomislimo kako imenitno bi se dalo tako zakon zlorabljati v svrhu zatiranja vsega, kar bi ne bilo po godu že tako birokratskemu poštnemu cenzurstvu, tedaj se namah zavedamo opasnosti, ki jo vsebuje taka predloga.

Kongresni komitej, ki je imel stvar v svojem področju, je odločil, da se bo o omenjeni predlogi še nadalje debatiralo preden bo priporočena za sprejetje v zbornici.

Unija za civilne svoboščine trdi, da nam tak zakon ni potreben in se bo tudi izkazal za neustavnega ako bo v zbornici sprejet. Verska in rasna mržnja in nestrpnost ne bo zadržana s takim zakonom, ker se bo enostavno potuhnila in delovala podtalno.

Gauleiter Hans Frank obsodil 177 talcev na smrt

London. — Hans Frank, nacistički gauleiter za Poljsko, je dal postreliti 177 talcev, med katerimi je bila tudi Janina Aszkenazy, hči dr. Simeona Aszkenazyja, poljskega zgodovinarja in bivšega delagata pri Ligi narodov. Ustrelitve so se vršile na ulicah Varšave s tem posvarjeno, naj preneha vspricho prebivalstva, ki je bilo vodilo tajno delo sabotaže proti Tretjemu rajhu.

Bivši dekan sv. Pavla v Londonu, prerokuje o bodočnosti Anglije

London. — Reverent dr. William R. Inge, bivši "pusti dekan" katedrale sv. Pavla je pred nedolgo izjavil pred Ruskinovim društvom, da Anglija si ne bo več opomogla po tej vojni ter bo prenehala biti veliki industrijski narod, kot je bila pred to vojno. To je po mnenju bivšega dekana za Anglijo za vselej mislilo in angleško ljudstvo bo padalo na zaj k skromnemu poljedelstvu in obrtniji, pa če se to komu dopade ali pa ne. Prebivalstvo Anglije bo polagoma zdrsnilo na kakih dvajset milijonov ljudi, ker več jih na otočju ne bo moglo živeti brez velike industrije, ko jo je Anglija pozvala v dobi pred to vojno.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavens Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA ČELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1243

AMERIKANCI V OFENZIVI NA PACIFIKU

Napad na Truk pomeni velik korak naprej v ameriški ofenzivi na Pacifiku, ki se je pričela 7. avgusta, 1942, ko so se ameriški izkrcali na Guadalcanalu.

Prad tem časom, začeni s japonskim napadom na Pearl Harbor 7. decembra 1941 so bili Japonci v ofenzivi.

V manj kot osmih mesecih, od 7. decembra, 1941 pa do 6. avgusta 1942 so Japonci skoro neovirano prodirali proti jugu ob obali Azije, skozi Malajo in Holandsko Vzhodno Indijo skozi Burmo in na otoke, ki se vijejo severno od Avstralije.

Svoje grabežljivo roko so iztegnili tudi proti Severni Ameriki in so postavili podmorsko oporišče na Aleutih. Proti temu razširjanju se zavezniki tedaj niso mogli postaviti.

Po zavzetju Singapura so Japonci skakali od otoka do otoka, razširili so se čez ogromno površino Pacifika.

V februarju leta 1942 je admiral Halsey vdaril na Marshallove in Gilbertove otoke, toda samo z naglimi vdarci in se je vedno naglo manjalo. Ameriške podmornice so potapljale japonske ladje. General Doolittle je v aprilu 1942 bombardiral Tokio. Toda vsi ti udarci so bili malekosti proti japonski sili.

Odločilnega pomena pa so bile pomorske bitke v Koralnem morju, na Midway in zadnja bitka pri Salomonovih otokih. V maju 1942 so Japonci z veliko silo vdarili iz Truka proti Novi Zelandiji, pa so bili silovito poraženi, posebno s pomočjo aeroplanov.

V bitki pri Midway, kjer je močno japonsko brodovje bilo proti Havajskim otokom, so ameriški bombniki uničili japonsko brodovje. V avgustu istega leta so Amerikanci prekinjali japonski obroč na Guadalcanalu in v novembru so odločno porazili tretji japonski poskus zopet dobiti postojanke na Salomonih.

Leto 1943 je bilo priča naraščajoče ameriške sile na otokih severno od Avstralije. Ameriške čete so čistile Guadalcanal, so zavzele Mundo ter polagoma prodirale skozi Novo Guinejo. V maju istega leta so bili Japonci pregnani z Aleutov.

Ko je ameriška vojska postajala vedno močnejša na aeroplanih, bojnih ladjah in vojakih, so se napadi naglo povečevali. Ko se je obrnilo leto, so bili Amerikanci na svojih postojankah na Bougainville in na Gilbertih Japoncem v boku. V decembru so se Amerikanci izkrcali pri Gloucester, na New Britanu in zavzeli močno postojanko nedaleč od Rabaula. Zračni napadi so bili tako silni, da so japonske bojne ladje zapustile Rabaul.

V osmih mesecih so Japonci pograbil svoje neizmerno jugovzhodno cesarstvo, Amerikance pa je vzelo 19 mesecev, da so prebili sovražno silno utrjeno in obkano črto in od tedaj Amerikanci stalno zadajajo Japoncem udarce za udarce in je eden hušji od drugega.

Z napadom na Truk 17. februarja pa je pričetek še večjih uspehov ameriškega vojnega brodovja in armade na Pacifiku. Od Truka vodi smer na Filipine in na prave Japonske otoke. Ameriško brodovje na Pacifiku je silno močno in izdelan je natančen vojni načrt za vojno, ki bo povedla Amerikance v sree Japonske.

V Truka so najmočnejše japonske utrbe in tam je bilo ves čas zbrano silno močno vojno brodovje. Truk obvladuje parobrodstvo na osrednjem Pacifiku in če ga Amerikanci zavzamejo, tedaj bodo njihove ladje prosto vozile in vojaštvo se bo moglo izkrcavati na mnogih krajih.

Ray Brock poleti k Mihajloviću?

Pred par dnevi je bila v "Post" natisnjena majhna vest povzeta po "Mirrorju" in v njej je rečeno, da je Walter Winchell dobil brzojav od (Service).

poročevalca Ray Brock-a, ki je bil pred kratkim odslovljen pri "Timesu" in se zdaj pripravlja, da odleti k Mihajloviću v Jugoslavijo, kot poročevalec za INS (International News Service).

NOVO ZALOGO PRIČAKUJEMO SREDI MARCA

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsuga sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KAKŠNA NAJ BO JUGOSLAVIJA

Piše Matija Corel, Brooklyn, N. Y.

Na to vprašanje mora odgovoriti samo jugoslovanski narod. Ta si mora zamisliti načela, na katerih bo zgradil novo državo, iz katere se bo razvijalo gospodarstvo sorazmerno z njegovo razvijajočo dušo. Ako povojna doba ne bo našla iskrene duše, iz katere bi vzklile želje in predlogi po duhu modernega napredka in razvoja, potem se lahko zgodi, da pridejo na krmilo tisti stari čimari, ki čakajo pristopno v Kairo na povabilo. Ti so gotovi, da te se ni treba bati, da se odidejo; prislo bodo z veseljem in dobrihali se bodo.

Dobro ste naredili, parti zani. Junaki ste bili in vredni ste hvale. Borili ste se težko, zato pa zdaj počivajte, vsedite se brez skrbi, kajti vsa skrb bo na naši glavi in vse delo le v naših rokah.

In kakoj bodo šli na delo; justni minister bo pregledal policeje in straže ako dobro pazi-jo na gozbedace. Vojni minister bo pregledal vojske, ali so dobro izvežbani za parade in ali se v njih ne goji kaka protirevolucionarna misel. Financni minister bo pregledal, ali so dobro razpisani davki, da pokrijejo primanjkljaj itd. In medtem, ko bodo ministri pri svojem delu, jim bodo pa državljani poravnali postelje, zrahljali blazine in seveda pre-skrbeli za vsakega ministra po eno gugalnico. In ko se ti trudni povrnejo, ko bodo pronašli, da je vse lepo v redu, da se jim ni treba bati, da bi mogli ponoči čez ograje skakati — potem pa se bodo malo zagugali in ko se jim bo zadrževalo, pa se bodo lepo vlegli po mehkih blazinah k počitku — in zopet se bodo brez skrbi v rajsko spanje.

Ampak Bog varuj, da bi se kaj takega zgodilo. To bi bilo zlo za jugoslovanski narod. Šiba; ki bi je bil vreden, da ga natepe za kazen.

Rekli smo, da bode Jugoslavija slonela na posebnostni demokraciji, v kateri bodo ime-li državljani dalekosežno svobodo in pravico. Na taki podlagi bi mogle biti zastopane pri vladi vse narodne skupine vskega in političnega mišljenja, kajti demokracija ne sme krati-ti državljanom njihovega vskega ali političnega prepričanja in zato ne bi smeli nobenega izločiti iz družbe. Ako bi? Potem to ne bi bila več demokracija, ampak bi se nagibala diktaturi.

Jugoslavija je mešanica narodov, ver in vsakovrstnih političnih skupin. Recimo, ako pride zgoraj omenjeno dejstvo v poštev, potem morajo biti v vladi Hrvati, Macedonci, Srbi, Slovenci in morebiti Bolgari. Imamo tri verske skupine: mohamedance, pravoslavne in rimsko katoličke. Politične skupine pridejo v poštev, kot socialisti, krščanski socialisti, komunisti, radikali in zmer-ni demokrati. Potem pride še kmečka stranka, in pozabiti ne smemo, da se navadno med voj-sko ali revolucijo izleže še kako novo jajce, ki ne vemo, ali bo sraka ali bo pav.

Vsaka od teh skupin bo zahtevala dva, tri ali pa vsaj ene ga ministra. In za ministra navadno ne pride navaden zem-ljan, kajti že volilci tako skr-bijo, da izberejo takega junaka,

ki zna najbolj gozbedati. In potem veste, kaka bo ta nova vlada ali zbornica? Prišla bo na površje tista stara krama, ki jo poznamo že iz časa stare Avstrije in Jugoslavije, ko so brbljali in se pripravali, pa niso nič naredili, ampak mešali tisto staro politično ka-šo.

In še več: ljudskim repre-zentantom je bilo dovoljeno nositi revolvice, dobili so jih brez vsakega posebnega dovoljenja, kajti zaupalo se jim je, da jih gotovo ne bodo uporab-ljali za vlome. Ampak revol-verji so nevarni tudi za ljud-ske odposlance, ako se nočeta dva zagrizena nacionalca, dva navdušena komunisti, dva ver-ska fanatika, in še k a k i drugi prenapetneži, potem pa lahko veste, kaj pride.

V stare avstrijsko zbornico so prinesli češki radikali pod vodstvom Klofača trompete; nemški nacionalci pod vodstvom Wolfa in Schoemera so prinesli s seboj pa piščalke.

Kadar so prvi govorili, so drugi žvižgali in kadar so drugi govorili, so ta prvi trobili. In veste, kako se je zbornica zaključila? Klopi, stoli, in tint-niki, sploh vse, kar je bilo pri-roki, je fičalo v zraku po zbor-nici in na vse zadnje so pa prišli policisti mir narediti. In ni izključeno, da se prav lahko nekaj sličnega zgodi v novi ju-goslovanski zbornici. Izkušnje že imamo. Kdaj se srečajo vročelnice, pa jim besedi pri-manjka — potem pa revolverji pokajo, kakor so za časa Ra-diča in Sturgha.

Ne, kaj takega se ne sme po-noviti. To bi bila šiba, ki bi udarila jugoslovansko pamet.

Ako bo jugoslovanski narod dovolj pameten, potem bo po-metel z tistimi kramarji in po-litičnimi godljariji poprej, pre-den se vsedejo za mizo. Veste, demokracija je lepa beseda, ampak nima pameti in ne radi demokracije ljudje. Ampak ljudje morajo rediti demokra-cijo preden si jo vzgojijo, mo-rajo presnažiti korito.

Tistih dvanajst, ki so nam tako znani, da smo jih celo v narodno pesnico vključili (o-koli mize stolčkov je dvanajst) — ravno dvanajst jih je mora-lo biti, to je stara tradicija, ki izvira najbrž še iz časa ce-sarja Leopolda. V tisti dobi se je ustanovilo sveto cesarstvo, katerega naslednica je bila sta-ra Avstrija. Avstrijski cesar je bil po milosti božji postavljen apostolski vladar, cesar na sredi je bil kakor Kristus, okoli njega pa dvanajst mi-nistrov (apostolov) med ka-terimi je bil po navadi vsaj en Juda. In tistim dvanajstim bo v Jugoslaviji najbrž od-zvonilo.

Tistih dvanajst in trinajst na sredi je nesreča. To je ti-sta trinajsta številka, katere se Američani tako bojijo, da jo najrajši preskočijo. To je čud-na mešanica samih lisjakov in diplomatov, v kateri ni nobe-nega strokovnjaka. Kralj po-zove k sebi največjega lisjaka, in mu naroči, da naj sestavi vlado. Ta zopet išče druge lis-jake, in ko se zberejo, potem se pa porazdelijo. Ti bodo vojni minister, ta bode justni minister, oni zopet bo poljedel-ski minister in postavili bodo mogoče socialnega ministra itd. Pa med njimi ne bo no-

benega strokovnjaka, ki bi od-govarjal prosvetnim poklicem.

V stare Jugoslaviji je bil ju-stični minister duhovnik, kar se po božji naredbi ne ujema z njegovim poklicem, kajti sim-bol justice je vaga in ne meč; torej bi moral biti človek, ki se je vse svoje življenje posve-til pravosodju ali zakonodaj-stvu. Bil je zato pozvan v vla-do, ker je bil spreten govornik in politik, ter je imel za seboj pretežno večino ljudske mase. In prav zato je bil pozvan do-meče volilec nekaj peska v oč in pa da javnosti zamaši usta. Za gozdnega in poljedel-skega ministra je bil zopet kak Esjak ki ni imel morebiti v svo-jem življenju ne kose, niti se-kire v rokah. In tako so bili ponajveč ti vladni ministri pro-fesionalni političarji, pod ka-terimi so se menjali stolčki medtem ko so ministri sedeči. Včasih je spodkrnil izpod voj-nega ministra izpod justičnega ali pa izpod finančnega; in ta-ko so se spreminjala imena stolčkov, dočim so bili minist-ri vedno isti in mečali vedno isto kašo, ali pa pregreli eno in isto godljo pri isti mizi.

Ako bo nova jugoslovanska država prvotna, potem ti-stih političnih mešetarjev ne bo v vladi, ampak bodo po-zvani nožje strokovnjaki, ki niso politiki, ampak posvetijo vso pažnjo poklicem, za katere so nagnjeni in tudi delajo v korist narodu in državi. V no-vi Jugoslaviji najbrž ne bo mi-nistrov in tudi tistih zagovor-jenih stolčkov ne bo in tudi morebiti justične vlade ne bo, kajti na čelu bodo možje vo-ščaki, ki so študirali pravosod-je, psihologijo, geologijo, inženirji in ekonomji.

(Nadaljevanje prihodnjic)

RAZGLEDNİK

Če ni navadna lovska laž

Tam nekje v okolici Little Falls, Minn., je šel Andrew Yourzeck (Jurček) na lov in je vstrečil žival, ki je izgledala kot zajec. Ko pa je žival malo pregledal, je na glavi zapazil dva tri palce dolga rožička, ki sta bila nazaj zakriviljena kot pri kakih mladih kozicah. Zajca bodo našopali in ga postavili v muzej.

Divjak pozna trgovino

Cpl. Richard Schievert se je s fronte na jugozapadnem Pacifiku vrnil na svoj dom v Humboldt, Iowa in je povedal naslednjo dogodbo: Nek ameriški vojak je v prostem času v Tulazi izrezal pi-po in jo je prodal nekemu domačinu za \$15. Predbrisan domačin je pipo pokazal nekemu drugemu ame-riškemu vojaku, ki mu je za njo prav rad plačal \$75, ker je mi-slil, da je kupil nekaj prav po-sebnega, kar je napravil zelo izurjen divjak.

Kaj vse je v vojni porabno

Dr. P. F. English profesor Kolegij države Pennsylvania je v svojem raziskovalnem la-boratoriju za divjačino do-gnal, da je navadni dihur po-raben iz dveh ozirov. Kot zna-no, iz dihurjeve kože izdeluje-jo zelo drage kožuhe. Kolegij pa je dogal, da ima dihur tu-di toliko masti, kolikor je mo-re kaka gosnodinja nabrati na teden v vojnem namene. Samo

v Pennsylvaniji potove traj-perji na leto 200,000 dihurjev. To pomeni mnogo ženskih ko-zubov, pa tudi mnogo masti za razstreljiva.

Dohodninski davek

Kako veliko zlobo ima v se-b dohodninski davek, nam kaže dogodek, ki se je dogradil v Newarku, N. J. Mož in žena sta prišla v davčni urad, da s-pustita izpolniti davčno polo.

Ko uradnik vpraša moža: "Koliko zaslužite na teden?" Je prišel malo vrtiti klubok in prestopati z ene noge na drugo. Žena ga sune pod rebra in mu pravi:

"Zakaj ne odgovoriš?"
"Petinštirideset dolarjev."
Pravi slednjič:
Žena vzroji:
"Mreina, vsak teden si mi utrgal \$10."

Prva dopisnica iz Berlina

Neko društvo v Berlin, Coun-je kupilo vojni bond za \$25, ki bo izplačan onemu vojaku ali vojakinji, ki je doma iz Berlina, v Connecticutu in bo poslal ali poslala prvo dopisnico ali pi-smo iz Berlina, nemškega gla-vnega mesta.

Drugi bond pa čaka onega, ki se bo prvi oglasil iz Tokija. Vojni ujetniki pri tem ne pri-dejo v poštev.

Muslimani so dobili prerckovo brado

Več tisoč gorečih muslima-nov je dobilo veliko duhovno pobudo, ko je bil veliki mesec v Bengaziju vrujen del Moha-medove brade.

Šest arabskih dostojanstve-nikov, katerim je sledilo več ti-toč vernikov, je svečano korakalo po praških ulicah Benga-zija do hiše najodličnejšega me-šana ter so izvlekli iz skritega kralja dragoceno skatljico z vo-liko svetinjo. Brada je bila spravljen v hiši odličnega me-šana od leta 1911, ko so se Italijani polastili Libije.

N A P R O D A J HARMONIKE

Prodaja Kromatična Harmo-nika 120 basov in ena skoro no-va kromatična 12 basov. Pis-ke na: JOHN KERN, 1023 E. 68th Street, Cleveland 3, Ohio.
2-21, 23, 24

KVAČKARICE NA ROKO

Kvačkarice—ročno delo (be-klarice), stalno ali delno upo-slanje — lahko delo, VEAU-MONT, 54 W. 39th St.; 500 E. 117th St.; 1078 E. Tremont, Bronx; 636 Warren St. at 4th Ave., Brooklyn, N. Y.

RACIJONIRANJE ŽIVEŽA

Predelan živež — največ ze-lenjava, sočivje in sadje — ze-ljene znamke K, L, M so ve-ljerne sedaj in propadejo 20. marca. Modre znamke AS, BS, CS, DS in ES v knjižici 4, sto-pijo v veljavo 27. februarja in so dobre do 20. maja. Vsaka velja 10 točk.

Meso in maščobe — rjave znamka V, W, K in Y v knji-žici 3, veljavne sedaj. Znamka Z stopi v veljavo 20. februarja. Znamke V, W, in X so dobre do 26. februarja. Y in Z do 20. marca. Rdeče znamke AS, BS in CS v knjižici 4, stopijo v veljavo 27. februarja in bodo veljavne do 20. maja. Vsaka je dobra za 10 točk.

Sladkor — znamka 30, v knji-žici No. 4, dobra za 5 funtov, veljavna do 31. marca. Znamka 40, veljavna za 5 funtov slad-korja do 28. febr. 1945. Čevlji — znamka 18 v knji-žici No. 1, in zrakovolna znam-ka 1, v knjižici No. 3.

Izpod peresa slovitega amer. pisatelja

Howard Fast-a

je izšla nad vse zanimiva knjižica v ang.ščini:

THE INCREDIBLE

TITO

Man of the Hour

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Pisatelj pripoveduje, kako je šel slovenski kmet 300 milj daleč, da je govoril s Titom, kateremu je povedal, da je v partizan-ski skupini, ki pa ni komunistična. Vrnil se je v Slovenijo z oro-žjem, ki mu ga je dal Tito in oborožil partizansko četo. Kot pr-vo knjižica, so pri partizanih ljudje različnih prepričanj: odve-niki, profesorji, učitelji in celo duhovniki. Komunistov je malo, četudi je Tito komunist.

Dogodki, ki so opisani v knjiži, se pričnejo v Sloveniji in se potem nadaljujejo v južni Jugoslaviji, ko je Tito pristiljen se umakniti pred Nemci v Bosno. Ta umik je eden najbolj pre-tresljivih in junjskih potez cele vojne — in sloviti pisatelj Howard Fast, je opisal nadkriljivo z svojim močnim persom. — To je knjižica, ki je ne boste spustili iz rok, dokler jo ne boste prebrali.

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zvniku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskar-ske potreščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopošiljanje lista, lahko grede upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-praj plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

Kratka Dnevna Zgodba

RABINDRANATH TAGORE

Morje molčanja je planilo zjutraj v žvrgoljenje ptičjih grl; in cvetke ob potu so bile vse vesele; bogastvo zlata se je razpršilo skozi špranjo oblakov. Sli smo nagio svojo pot in nismo opazili ničesar.

Nismo peli veselih pesmi; igrali se nismo, sli nismo na trg, da bi varali; izpregovorili nismo besede in se nismo smehljali. Na poti se nismo obotavljali, pospeševali smo korak, kakor je šel čas.

Solnce se je dvigalo k zenitu in golobje so grleli v senci. Veliki listi so plesali in se vrtili v vročem ozračju. Pastir je del in sanjal v senci figovih vejev — in jaz sem legel k vodi in raztegnil trudne ude v travo.

Tovarisi so se mi rogali, z dvignjeno glavo so odhiteli. Gledali niso nazaj, počivali niso. Izginjali so v daljini, modrikasti sopari. Sli so preko travnikov in gričev in romali skozi tuje, daljne dežele. Čast ti, junaka krdelo, na neskončni stezi! Zastranovanje in zaničevanje sta me izpodbujala, naj romam dalje, a odgovora nista našla v meni. Izgubljal sem se v globočinah srečne ponižnosti, v senci mračnega veselja.

Mir solnčno obrobjenega zelenega mraku je legel počasi na moje srce. Pozabil sem, zakaj romam, in izročil sem duha brez boja vrvenju sene in pesmi.

Končno sem se zbudil in odprl oči. Tedaj sem zagledal svoj smehljaj razlit na moje spanje. Kako sem se bal, da mi bo steza predolga in utrudljiva in da bo boj, preden dosežem tebe, pretežak.

Ko ne boš govoril, hočem napolniti svoje srce s tvojim molčanjem in potrpeti. Čakam in sem tih kot noč s svojimi zvezd natimni vigilijski, s svojo glavo, globoko sklonjeno v potrepeljivosti.

Jutri pride gotovo, tema izginje in tvoj glas se bo razlil v slatkih rekah z neba.

In tedaj se bodo tvoje besede dvignile na perutninah ob potu iz vseh mojih ptičjih gnezd in tvoje melodije se razevele v rože v mojih gozdnih gajih.

Ob dnevu, ko je cvetel lotos, je taval moj duh v blodnjah in nisem vedel tega. Moj košček

ZA SKLEPNIH MIŠIČAH

DOBITE PAIN-EXPELLER

Od leta 1867 ... Zanesljiv liniment za družino

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$2.50 STANE SEDA

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se bodo v njem čimbolj izveščali in izpopolnili.

Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

"Srce je tu, da ga s solzo in s pesmijo razdajaj ljubljena."

"Ah, ne, tvoje besede so temne, prijatelj, razumeti jih ne morem."

"Slast je občutljiva, kot kaplica rose medtem ko se smeje, umre."

"A bolelost je močna in silna. Naj čuva bolestopolna ljubezen v tvojih očeh!"

"Ah ne, prijatelj, tvoje besede so temne, razumeti jih ne morem."

"Lotos cvete ob gledanju solncea in izgubi vse, kar ima."

"Ne mogel bi nositi popja v večni zimski megli!"

"Ah ne, prijatelj, tvoje besede so temne, razumeti jih ne morem."

"Tvoje vprašujoče oči so žalostne. Doumele bi rade moj misel, kakor mesec, ki hoče polniti morje."

Razlagal sem svoje življenje pred tvojimi očmi od konca do konca, skril nisem ničesar ali obdržal. Zato me ne poznaš.

Ko bi le bil dragocen kamen razbiti bi ga lahko v sto kosov in jih nanizal v verižico za tvoj vrat.

Ko bi le bila cvetlica, majhna in sladka, utrgal bi jo, da bi jo vtaknil v tvoje lase.

Toda srce je, moja ljubljena. Kje so njega bregovi in duo?

Ne poznaš meje tega kraljestva in vendar si njegova kraljica.

Ko bi le bilo trenutek sladkosti, cvetel bi v lahkem smehljaju in videla bi lahko in čutila v enem samem trenutku.

Ko bi le bilo bolelost, skopne, to bi v svetlih solzah, odsevala bi najbolj notranjo skrivnost brez besede.

Toda ljubezen je, moja ljubljena.

Njena sladkost in muka sta brez meje, neskončne njene zahteve in bogastvo. Tako bližni ti je, kot tvoje življenje, in vendar je ne moreš nikdar popolnoma poznati.

VODA V ČLOVEKU

Človek, ki tehta 75 kg, nosi v sebi 45 kg vode v različnih oblikah. Morda bo to marsikoga presenetilo. Človek kobjotji iz 65 odst. vode in samo 35 odstotkov gostih snovi. Seveda je količina vode v posrednih človeških organih različna. Ta, ko obstoja v očesu okoli 90 odstotkov vode, kri iz 80 odst. možgani, koža in vranica iz 75 odstotkov, jetra in kosti pa iz približno 50 odstotkov. Če izgubi človek 10 odst. vode, nastanejo važne motnje v njegovem zdravju, pri izgubi 20 odst. vode pa nastane smrt. V Srednji Evropi živeči človek potrebuje dnevno okrog 3 litre vode, ki jo dobiva v obliki živil. Seveda je tudi hrana bogata na vodi. Tako vsebujeja sadje in sočevje 85 odst. vode, ribe 80 krompir 75, meso pa 70 odst.

Razen tega zastaja voda v človeškem telesu za oksidacijo vodika, zapopadenega v posrednih živilih. Tako nastane dnevno približno 3 decilitre vode. Zanimivo je, da imajo otroci v sebi več vode nego odrasli. Že je skrb za to, da prihaja v organizem dovolj vode. V 10 letih porabi človek približno en vagon vode. Iz telesa odhaja voda skozi ledvice, kožo in pljuča. Nekatere v moju življenje živali obstojajo iz 99,75 odstotkov vode. Rastline imajo v sebi do 95 odst. vode. Poimen vode za življenje je bil znan že v starem veku. Tako je grški filozof Thales v Atenah učil, da je voda edini element vse zemlje, iz katerega nastaja vse drugo.

Podprite napad! — Kupujte bonde 4. Vojnega posojila.

SPOMINJI NA NAŠE KRAJE

Piše Jos. Murnick, Berwyn, Ill. (Konec.)

Dve veliki tovarni, železovarni za kmetijske stroje, turbine in drugo, so bile Zabkar in Toennies. Pri Zabkarju sem se jaz učil za železo strugarja leta 1909 do 1912. Obe tovarni se nahajata severno na Dunajski cesti, ena nasproti druge. V tovarni August Zabkar je bilo urejeno kot v strojni tovarnah tukaj. Poleg vsakodnevno vrstnih strojev je imela tovarna tudi svojo livarno in leseno modelarno. Tovarna Aug Zabkar je bila 100 procentov slovenska. Tudi v tovarni pri Toennisu je bilo vse moderno urejeno. Mislim, da je nekaj bralcev tega lista, ki so v teh tovarnah delali.

Se ena dobro znana, jako moderna tovarna je na južni strani v Zvonarski ulici in sicer tovarna Max Samasa. Tui so žilivali zvonove in razne stvari za ladje, kot okna, kljuko in drugo.

Jako lepa stavba v Ljubljani je njen narodni dom, dom naše kulture in Sokolstva. Leži na zahodni strani ob Resljevi cesti, blizu Latermanovega drevoreda. Na vzhodni strani pod gradom stoji mestni dom, ki je tudi dom mestnih gasilcev z vso moderno opremo. To poslopje je služilo tudi za shode in seje mesta Ljubljane. Nedaleč od tu, zahodno od stolne cerkve se nahaja poslovne mestne stražnice, leži na Starem trgu. Tu je postaja mestne policije ali kot pravimo — oko postave.

Ljubljana, kot zibel slovenske kulture ima več naprednih listov. Štirje najpopularnejši in nam dobro znani so: "Slov. Narod," "Slovenec," "Jutro" in "Domoljub." Tiste čase me ni najljubši je bil list "Jutro" ki je začel izhajati, če se ne motim, okoli leta 1911. Cilj napredka in duševne hrane so bili tudi drugi tri omenjeni časopisi in med kmetijskim prebivalstvom, je bil "Domoljub" največ priljubljen.

Priroda je Ljubljano obogatila s krasnimi drevoredi. Eden najbolj priljubljenih je soveda Latermanov drevored po domače "Tivoli." To je res krasen park na zahodni strani mesta. Vidiš bele ceste, pota in stezice v senci zelenih kostanjev. Med njimi so postavljene klopi za počitek in branje. Ako se sprehajaš in greš nekako v sredini parka po lepi peščen poti, prideš v Radeški jev park. Tu vidiš krasen cvetličnjak s fontano. Na vrhu zapaziš lepo švicarsko hišo, kjer je restavracija in gostilna. V sredini parka je kip Radekega. Malo v stran je mestna plavalna, pozimi pa služi kot drsališče. Takoj, ko zaviješ v park, pa najprej zapaziš velik prostor, ki se nahaja ob južni železnici. To je veliko dvorišče zabav, razvedril in novosti, kot gugalnica, kotoč, različne komedije in cirkusi, sploh vsakovrstne potujoče komedije. Ob nedeljah je tu jako lušno in mladino in odrasle. Vem da je mnogi izmed nas večkrat posetil ta rajsko lep prostor.

Skoro v sredini Ljubljane se pa nahaja še eden jako priljubljen park in to je naša Zvezda. Park leži ob Šelenburgovi ulici blizu deželnega dvorca in Nunske cerkve. Ta park prav radi obiskujejo stari ljubljanski penzionisti. Vidiš jih vsaki dan sedeti tu po klopih ter debatirajo politiko in rešujejo problem živih in mrtvih. V poletnem času igra tu vojaška godba. Tudi pevski društvi sta v tem parku pritejala svoje koncerte.

Ljubljana je ena vesela dolga vas. V mestu je mnogo gostiln, kjer je na razpolago izvrstna jedala in pijača. Vsakemu Ljubljančanu dobro znana je gostilna pri Figovu na Dunajski cesti, pri številki 6, pri Belem volku in pri Fajmo

skemu narodu. Kultura in za vest našega naroda se je v zadnjih desetletjih tako visoko povzpela in zakoreninila, da je ni mogoče več uničiti. Ne, nobeden ga več ne podere, in tudi nemški sovražniki ne.

Ko zopet zaplapolala naša slovenska trobojnica na ljubljanskem gradu in zadoni na uho naša mila slovenska pesem, tistikrat bo pa zopet zasolela Ljubljana ali bodo pa to solze neizmerne veselja, ker pretirana bode veriga dolgega saženstva, in zarja svobode zopet zažari našemu slovenskemu narodu. In zapeli bomo našo staro ljubljansko:

Prej ne gremo dam, Da se bo delal dan! Da se bo sanjalo — Protij Ljubljani!

Sedaj po pozdrav vsem Slovincem, cenjenemu uredništvu pa veliko napredka!

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNNA JEDNOTA

BRATSKA DELAVSKA PODPORNNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50. in otroke do 16. leta starosti.

Clanstvo: 62,000 Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan: 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (i) knjigo (i):

Moje ime

St., ulica ali Box St.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

124

Alanka je zamašljena razodela vse o Ljubini. Povedala je, da ima konj, na katerem je zbežala, desno prednje kopito izkrivljeno nazven. Lahko mu dobiti sled.

Nato je Radovan poposil kozarec vina. Sužnja je prinesla lepo rožnico v šotor. Godec je postavil posodico predse dvignil preprogo, razgrebel zemljo in zakopal kozarec do vratu vanjo. Nato je začel govoriti z latinskimi besedami nad čašo in vinom urok, ki naj vdahne Tunjušno pozabnost Ljubini. Krenil je obraz, zavijal oči, pačil ustnice (zamahoval z rokami nad vinom in monjal in ponavljal neprenehoma.

"Devoret te diabolus, cauda vacarum, devoret devoret!" Alanka je s tiho grozo priuškovala nerazumljivim besedam. Prsi so se ji dvigale, oči je upirala plašno v kozelnika. Ko je Radovan uroke dovršil, je zagrnil čašo s preprogo in jo skril.

"Čuvaj to pijačo! Ko se vrne Tunjuš, podaj mu iz rožnice pozdravni napoj in v hipu si njegova edina. Slovenko se ne domišli več. Jaz pa odidem jutri za njo, da jo umorim na slavo in korist roda Hunov; na slast in veselje tvoji ljubini!"

Godec je vzel mošnjo z zlatniki, udaril na plunko divjo pesem in odšel iz šotora. Zunaj je dejal Balambaku:

"Raduj se, rešen je Tunjuš, oteta vaša kraljica! Tvoja glava ne pade z ramen, veliki hlapec največjega gospoda."

Takoj so se zgrnili mošjei krog kozelnika, na ognju je zašumela maščoba,ružnji so privlekli mehove z vinom, ves tabor je zaplesal ob zvokih navdušene plunke.

Radovan je užival čast in slavo in strežbo z veliko dostojnostjo. Buča se mu je neprenehoma polnila z vinom, nje gov jeziki je govoril čuda čudnim Hunom, da je godec skrivoma razmišljal o sebi, odkod zajema njegova pamet to nedoločno modrost. Zakaj odkar se potepa po črni grudi, ni še nikdar lagal s tako globoko izvirnostjo kakor ta trenutek. Njegovo veselje je kipel do roba in čez v pozno noč. Samo ena, edina kaplja ga je kalila; napil bi se bil rad dosita, pa se ni upal. Trikrat se je vgriznil v jezik do krvi, ker je napol vinjen hotel blekniti neprenehoma besedo. Zato se je dostojanstveno zahvalil opočnoči in omenil mimogrede Balambaku:

"Bridko mi je, ker neram žaliti tvoje gostoljubje in odločiti vno. Toda, če je mogoče popraviti žalitev, uklonim se in dovolim, da obesi meh vina na sedlo mojega konja."

Takoj sta privlekla dva Huna rejen meh in ga privezala na Radovanovega konja.

Godec je legel ob konju v travo in težko čakal zarje. S prvimi evitom se je ozrl potuhnjeno na speči tabor, zlezal v sedlo, pobobnal po napetem mehu in oddirjal skozi sotesko.

Zatjubiljen sam v svoje modrost in veliko ukano, je zibal z glavo in gonil ob hribu, dokler ni prišel do kraja, ki mu ga je opisala Alanka. Tam je ustavil, zlezal s konja in iskal sledu v travi. Kmalu je izsledil vtiske zaviljenega kopita, premeril je nekaj korakov in določil natančno smer, kamor je krenila Ljubinica. Nato se je lotil vina in goledal kakor riba, če jo vržeš s suhega nazaj v vodo.

"Na bogove, da ima kravjerepnik tako pijačo! Edina dobra lastnost, ki se drži tega smrdljiveca. Na Peruna, da se mu ognem in mu prizan-sem, če se srečava. Zato, ker sem se tako pokrepčal ob njegovih stroških."

Skrbno je zavezal meh, ga pritrdil varno ob sedlo in oddirjal po stepi.

Sonce je pripekalo, vino ga je kuhalo in rad bi bil legel za grm. Toda ne boš, — je preudaril. Če držiš srečo za rep, je ne izpuščaj! Sicer ne dobiš glave.

Vztrajno je jahal ves dan. V mokrno zemljo vtisnjena trava mu je bila zanesljiva kašipota. Še pred nočjo je dospel do suhe struge in našel tainico, ki jo je bila Ljubinica v strahu popustila na tleh.

"Njeno brašno," je ves vesel pogledal godec s konja. Skobilil se je s sedla in segel po cajnici. Zagomezeo je od vrčesa, ki se je naletel krog jedi. Radovan je iztrepal ogledano jed v travo, cajnico pa vzel s seboj.

"Zakaj je popustila brašno? Nerazumljivo! Morda je kdo pregal. Pastirji so vsi besji. Če jo je kdo napal? Šortka. Boj se Radovana, kdor si se drznil! Prekletstvo tvojim pasjem obitim! Pretipljem te!"

Godrnjal je nejevoljno in se kretal in zibal po travi ter iskal sledov. Razgrnil je biče in ril skozi do struge. V slonici je zasledil vtisnjene stopinje konja in Ljubinice. Starec se je sklonil k drobnim nožic, ki je bila vdrti v blato. S prsti je tipal po obrisi, kakor bi božal živo nogo.

"Revica, sirotka, golobčica drobna, oj! Radovan gre za teboj! Le dobro se drži — še dva dni — dobiš te! Zatej moj nos poreka pasji smrček, če hočem, seveda. Za vsakega bi ne sledil po stepah kakor volk za izgubljeno ovco a zate — prisegel sem!"

Za godecem je priril do mlake konj in srebal skozi stisnjeno zobe gosto kalužo.

"Le napoji se! Tudi ona je napajala konja in sebe. Jaz pa ne pijem take vode. Še čista studenčica mi ni nikoli koristila. Obležl mi v želodec kakor kamen."

Počakal je konja, da se je napl, ga zavrnil nato iz struge in previdno snel z njega meh.

Ko se je nalokal vina in zavezal meh, se je obližnil po šivih ustnicah in ponavljal hvalo Tunjušu.

"Čudno! Ni ga garjevca na svetu, da bi ne imel dobre lastnosti. Celot Tunjuš ni brez nje. Kakor sem sklenil, tako se zgodi: prizanesem ti zaradi vina!"

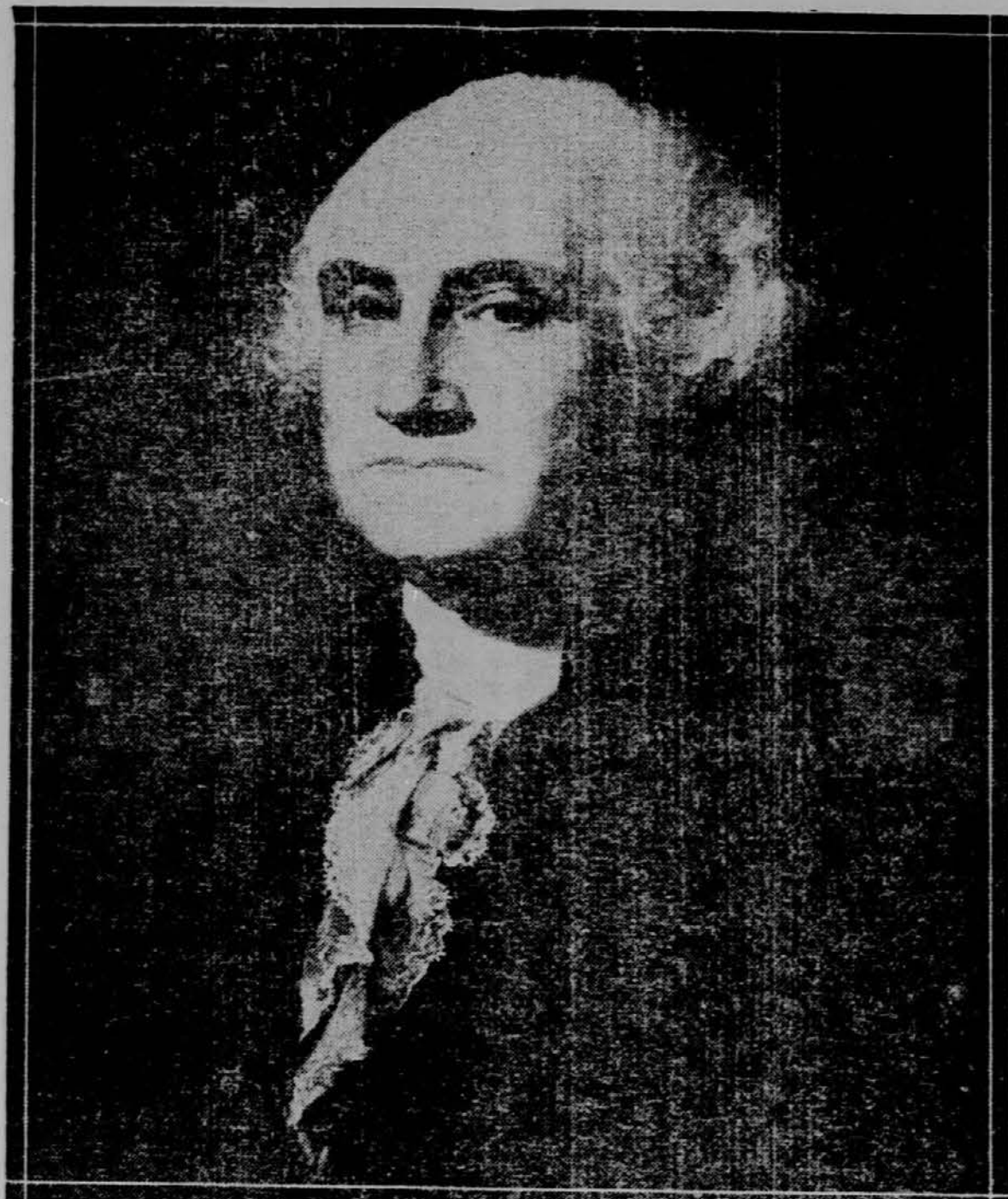
Ko je natovoril meh, se je ozrl po soncu in po krajini.

"Do ljudi moram pred nočjo! en bojim se volkov, ampak ne ljubi se mi nočjo, da bi preganjal s pasjimi čeljustmi."

Pogledal je še enkrat po sledu in zdiral ob strugi proti jugu. Ko se je zaračilo, je bil v pastirskem selu. Utahnil se je predzno in pogumno ob ognju, kjer so pekli večerjo. Spločeta so ga gledali mračno dviji obrazi mešanice Obrov, Herulov in Slovenov. Toda Radovan je dobro poznal ta ljudstva.

(Nadaljevanje prihodnjij)

GEORGE WASHINGTON — VELIK AMERIČAN (1732—1799)

George Washington, ki povelejal ameriški uporni armada proti Angliji, je bil rojen 22. februarja, 1732 v Wakefield, Va. Po pokliem je bil inženir, pa tudi vojak. Leta 1775 je bil izbran za vrhovnega poveljnika ameriške armade in je za Ameriko uspešno končal vojno, ko se je 19. oktobra, 1775 podal angleški general Cornwallis pri Yorktownu. Bil je prvi predsednik Združenih držav in bil zaprišežen 30. aprila, 1789 v New Yorku. Kongres mu je ponudil kraljevsko kro-

no, katero pa je Washington odklonil. Predsednik je bil 8 let in tretjič je izvolitev odklonil. Umrl je 14. decembra, 1799 na svojem domu v Mount Vernon, Va.

Dopisi

PODRUŽNICA ŠT. 2 SANŠA ZDRUŽENI ODBOR JUŽNO-SLOV. AMERIKANCEV.

Prihodnjo soboto zvečer, 26. februarja bode zopet naša sedla seja. Člani in članice pridite zagotovo vsi, ravno tako ste vabljeni tudi vsi, kateri niste včlanjeni. Tukaj zveste veliko zanimivosti. Na primer na zadnji seji nam je tajnik Mirko G. Kuhel povedal veliko o delu SANŠA in Združenega odbora, ter o hrabri vojni partizanov v Jugoslaviji. Kateri ste bili navzoči veste, kako pazno smo vsi sledili njegovim izvajanjem.

Na tem mestu v imenu vsega članstva te podružnice, iskreno zahvala bratu Kuhelmu, da je kljub svoji veliki zaposlenosti žrtvoval več ur časa in prišel na našo sejo.

V soboto zvečer bo pa med nami brat Vincent Cainkar, kateri nam bo zopet gotovo povedal kaj važnega in zanimivega. Članstvo podružnice ponovno apeliramo na vas, da pridete na te važne seje. Vedite, da z malimi mesečnimi prispevki se veliko pomaga našemu trpečemu narodu, če nas je več skupaj.

Na zadnji seji smo tudi izvolili sedeči odbor za to leto: Louis Volk, predsednik; John Turk, tajnik; Ludvig Katz, blagajnik Frank Teropiš, za pisarniki; nadzorniki: Joseph Vreček, Philip Sober in Jennie Volk. Udeležba je bila dobra.

Upamo, da bo ta mesec še boljše. Naš novi predsednik nam je povedal, da bo otvarjal seje ob določenem času, to je ob 8. uri. Torej odločite se vsi, da pridete v soboto zvečer za gotovo na to sejo in zgođaj, po seji bo, kot po navadi, malo prijetne domače zabave. Ludvik Janežič je obljubil, da bo prinesel s seboj svojo harmoniko.

John Turk, tajnik,
Chicago, Ill.

pokrajina Finnmark, je torej Nemcem zaprta.

Teoretično bi bilo sicer mogoče, da evakuirajo Nemci armado generala Dietla skozi švedske teritorijalne vode, v zaklen Botnia, toda tudi v tem slučaju bi zavezniki takoj mogli nastopiti proti temu. Švedska vlada tega ne bi mogla tvegati v sedanji situaciji vojne.

Čisto mogoče je, da bi nekateri oddelki nemških čet prekorčili švedsko mejo in se dali internirati. Manjšim oddelkom se utedne posrečiti, da zbeže na Norveško, po cesti preko Karasjoka. Vremenske prilike pozimi so tam izredno težke.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company. 216 West 18th Street New York City

Andrej Ternove
Spisal Ivan Albrecht
Cena 50 centov

Balade in romance
3. izdaja — A. Aškerc
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje
bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajšek
Cena 52.

Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
Cena 50c

Ako naročite knjigo, priložite k njej
čilo U. S. oziroma Canadian Money
Order za omenjeno svoto. Manjše svote,
lahko pošljete v U. S. znakah po 2
oziroma 3 cente.

Državlanski priročnik
(V slovenščini)
Knjiga daje poljudna navodila,
kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

RDEČI KRIŽ DELUJE S ČETAMI V INOZEMSTVU.

Predstavniki Rdečega križa, ki delujejo skupaj z našimi možmi v borbi, na fronti, kot zadaj za bojnimi vrstami, so redko razvidni od ozadja s katerim se bavijo. Njihova dolžnost je paziti da letalec mehanik, pešec, in drugi, nimajo nobenih nujnih osebnih ali družinskih skrbi, ki bi jih oddaljevale od njihovega dela.

Predstavniki Rdečega križa so vedno pripravljeni takoj pomagati ako je družina nekega vojaka v potrebi, ali ko je treba takoj pomagati v neki ne-zgodi. Povsod, kjerkoli se usidrajo ameriške čete, imajo na razpolago udobnosti Rdečega križa.

Harold L. Stanton, predstavnik Rdečega križa na nekem ameriskem letališču v Angliji, pravi takole:

"Naše delovanje v inozemstvu je še bolj raznovrstno kot doma. Ako pridejo družinske skrbi na površje, tedaj je treba poslati telegrafično poizvedovanja. V skoro vseh slučajih smo olajšali težave tako družinam kot vojakom."

Da se naši ljudje ne bi dolgočasili v svojem prostem času je Rdeči križ ustanovil zabavišča na letališčih, in klube v prostih zonah. Nudijo jim vse vrste zabav in okrepčila; v velikih mestnih klubih dobijo tu di stanovanja, hrano in odlično zabavo. Vse delovanje Rdečega križa se vzdržuje iz prispevkov in darov. Vojni Fond Rdečega križa, v katerega je treba zbrati 200 milijonov dolarjev, se bo nabiral v mesecu martu. Velikodušna podpora vseh nas je nujno potrebna za izpolnitev tega cilja. Prispevajte vsi!

SONART REKORDI

Nove slovenske plošče!

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester
M295—Wedding Polka
(Ne bom se močila: Ti pa jest, pa židana marelja)
Wedding Walts
Slovenski Walts
Pojo Rupnick sestre

M296—Jeep Polka
(Ma' potico pešajo)
Marine — polka
575—Terezinka — polka
Na planinah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester
M275—Na Marljance, polka
Kje so moje rožice
Marjica pegla—polka
Jerry Koprivšek in orkester
M275—Terezinka polka
Na planinah—valček

Za tozadnji cenik in cene plošč se obrnite na
JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd ST., NEW YORK

"SPANISH in 20 LESSONS" — Špansko v 20-ih urah. — Špansko-angleska slovnica. — Spisal jo je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrnjana. Od prve do zadnje strani je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se paradiže prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priprosti stopajevalni metodi vam Cortina poučuje, da se lahko naučite španske.

To praktično učeno tina kar najmanj zanimivih in zadetnih slovnčnih pravil ter vas uča brati, govoriti in razumeti špansko.

Cortinova kratko metoda se odobrih učitelji, profesorji, šole, poslužbna in eksportne tiskarne na celim svetu. Je praktična, priprosta in uspešna.

Prodanih je bila že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York N. Y. Cena je samo \$1.—

Podprite napad! — Kupujte bonde 4. Vojnega posojila.

KNJIGA, KI STE JO VEDNO ŽELELI

The New Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag . . . 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedia, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.—

(Poština in zavaraovalna plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako najpopolnejšo knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company. 216 West 18th Street New York City

Andrej Ternove
Spisal Ivan Albrecht
Cena 50 centov

Balade in romance
3. izdaja — A. Aškerc
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje
bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajšek
Cena 52.

Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
Cena 50c

Ako naročite knjigo, priložite k njej
čilo U. S. oziroma Canadian Money
Order za omenjeno svoto. Manjše svote,
lahko pošljete v U. S. znakah po 2
oziroma 3 cente.

Državlanski priročnik
(V slovenščini)
Knjiga daje poljudna navodila,
kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

Živi izviri
Spisal Ivan Matičič
Cena 50 centov

Balade in romance
3. izdaja — A. Aškerc
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje
bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajšek
Cena 52.

Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
Cena 50c

Ako naročite knjigo, priložite k njej
čilo U. S. oziroma Canadian Money
Order za omenjeno svoto. Manjše svote,
lahko pošljete v U. S. znakah po 2
oziroma 3 cente.

Državlanski priročnik
(V slovenščini)
Knjiga daje poljudna navodila,
kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Pohorske poti
Spisal Janko Glaser
Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) — Cenana knjiga
Cena 52.—

Brezposelnost
Spisal Fran Erjavec
Cena 50c

Problemi sodobne filozofije
Spisal Dr. France Veber
Cena 50c

Mlekarstvo
Spisal Anton Pever. 8 slikami.
168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmarje v slovenem.
Cena 50 centov

Obrotno knjigovodstvo
258 strani, enana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti na stvarno, umetno in strojno upravljanje ter šolstvo.
Cena 51.—